

Onesveščeno so našli po več urah in so jo prepeljali v ptujsko bolnico.

Mlatilnica zdrobila delavki roko. Ročna mlatilnica je zagrabila 30 letno Marijo Ernec, delavko iz Gruškova pri Podlehniku v Halozah, in ji zdrobila levo roko.

Dva usodepolna padca. 46 letni dimnikarski mojster in posestnik Jožef Kovačič iz Vojnika, je padel pri delu v Šmartnem v Rožni dolini, 13 m globoko s podstrešja. Zlomil si je več reber in dobil hude notranje poškodbe. — Martin Vrečko, 44 letni posestnik in gostilničar iz Arclina pri Škofji vasi, je padel 7 m globoko. Polomil si je rebra in dobil poškodbe po glavi. Omenjena sta se zatekla po zdravniško pomoč v celjsko bolnico.

Radi napadalec se po nesreči težko poškodoval. V Podsredi je spal v baraki 27 letni delovodja Anton Janša. Ponoči je napadlo barako več napadalec, ki so oddali 6 streliv. Da bi se obranil nočnega napada, je zagrabil Janša dinamično patrono in zažgal vžigalno vrstico. Patrona se je preneglo razletela in je Janši razmesarila desno dlan ter ga poškodovala po glavi. Janša je bil oddan v celjsko bolnico.

Hmeljski obirač smrtno povožen. V Drešnji vasi pri Petrovčah je obiral hmelj 12 letni Pavle Gluhak z Vrha pri Deseniču na Hrvatskem. Ko se je vračal zvečer domov, se je obesil na voz, na katerem je peljal neki hmeljar hmelj. Nasproti je privozil tovorni avtomobil. Fant se je bal, da bi ga voznik ne opazil v svetlobi avtomobilove luči, je odskočil z voza in priletel pod kolesa avtomobila, ki so mu zdrobila lobanjo in noge. Mladi nepredvidnež je bil na mestu mrtev.

V kleti smrtno podsut. 32 letni posestnik in gostilničar Rudolf Pustoslemšek si je postavil pred nekaj leti na 900 m visokem prelazu Črnicu pri Kamniku leseno hišo, v kateri je otvoril gostilno. Radi deževja je plazovita zemlja pritiskala na klet in je sprožila sode. Pustoslemšek se je podal v klet, a kakor hitro je premaknil sod, se je nagnila stena in je potegnila za seboj tudi betonski strop. Gospodarja je podsulo v kleti. Žena ga je skušala odkopati, a ni mogla. Šele iz Nove Štife na pomoč prihiteli sosedje so rešili še živega Pustoslemška. Revezu je zlomila teža obe nogi, hrbtnico in na glavi je imel veliko rano. Ko je bil osvobojen, je še govoril, a je kmalu izdihnil zaradi prehudih peškodb.

Smrtno ponesrečil v kamnolomu. V Zapodju pri Litiji je kamnolom, v katerem je bil zaposlen 30 letni delavec Mirko Gorjup. Imenovanemu je priletela na glavo skala, da se je takoj zgrudil, ves oblit s krvjo. Kljub temu, da je imel prebito lobanjo in pretres možga-

nov, se je zavedel in so ga spravili v ljubljansko bolnico, kjer je pa izdihnil.

Oče treh nepreskrbljenih otrok se ubil pri delu. V Ljubljani v Kolodvorski ulici je bil zaposlen pri preplekavanju velike dvorane železniškega ravnateljstva pleskar Anton Makovec. Padel je zaradi izgube ravnotežja z lestve 4 m globoko in se ubil. Smrtno ponesrečeni zapušča ženo in tri nepreskrbljene otroke.

Cesta Bresternica—Sv. Križ na Kozjaku. Okrajni cestni odbor je oddal dela za nadaljevanje ceste čez Kozjak mariborski gradbeni tvrdki ing. Ivan Ferluga, ki se je specializirala za gradnje cest in mostov. Kakor smo izvedeli, ima okrajni cestni odbor na razpolago v svojem proračunu letos okoli 400.000 din za gradnjo te prepotrebne ceste. Banska uprava je sporočila, da prispeva h gradnji iz cestnega fonda vsoto 200.000 din, tako da bi bilo mogoče letos zgraditi cesto približno za 2 km. Dela so pa silno draga, ker bresterniški hudournik v velikih vijugah seka cestno traso na mnogih krajih. Objekti, posebno pa mostovi ob hudourniku pa so silno dragi, ker morajo biti zgrajeni z močnim železobetonom. Gospod ban dr. Marko Natlačen si je sam osebno ogledal traso v nedeljo, dne 4. avgusta 1940, ko se je vračal z otvoritvene slavnosti pohorske ceste. Na našem severnem kozjaškem ozemlju je dolina hudournika Bresternica v smeri proti Sv. Križu edina primerna za zgradbo ceste, katero prebivalci Kozjaka tako nujno potrebujejo. Pri okrajnem cestnem odboru smo zvedeli, da so odstopili posestniki, po katerih zemljišču teče trasa nove ceste, zemljo brezplačno. Istotako odstopijo tudi kamenje, katerega je ob trasi dovolj za tlakovanje ceste. Edina težava je z gramozom, katerega je težko dobiti, ker ni za to primerne kamnja v bližini. Moralo se ga bo dovažati ali iz Dravske doline ali pa ga dobiti iz dobrega Korenovega kamnoloma pri Sv. Križu. Potrebno bo napraviti odcep ceste do kamnoloma, kateri bo dalj izborn material za gramoz. Za severno-zapadni del mariborskega okraja bi bil tak kamnolom, iz katerega bi se dobavljali gramoz, nujna potreba. Kamnolom pri Sv. Križu ima ogromno plast dobrega kamna, ki je tako trd, da ga niti mraz ne zdrobi. Nadzorstvo nad gradbenimi deli na cesti Bresternica—Sv. Križ vodi tehnični vodja okrajnega cestnega odbora ing. Adolf Šoberl. Sedaj je zaposlenih pri delu nad 50 delavcev. Dosedanje slabo vreme je delo silno zaviralo.

Zveza Maistrovih borcev poziva vse člane, da se v čim večjem številu udeleže velike pa-

Kadar kupite

sredstvo proti bolečinam, prehladu ali hripi in zahtevate

ASPIRIN

pazite, da je vsak zavitek in vsaka posamezna Aspirin-tableta označena z „Bayer“-jevim križem.

Oglas rep. 200 5. br. 7257 od 23. marta 1940

triotične proslave, ki se bo vršila ob priliki odkritja spomenika našemu velikemu kralju Aleksandru I. Ujedinitelju dne 6. septembra 1940 v Ljubljani. Za vožnjo v Ljubljano in nazaj je odobrena četrtinska tarifa.

Zveza Maistrovih borcev je prejela od Štaba IV. armijske oblasti naredbenje Kom. br. 4896, s katerim je bil rok za vlaganje prošnje od Ministrstva vojske in mornarice skrajšan do 20. septembra 1940. Vsi Maistrovi borci se pozivajo, da svoje prošnje nemudoma uredijo, ker se s tem terminom zaključuje končni rok za vlaganje prošnje in se prošnje, predložene po tem terminu, ne bodo vzele več v poštev.

V zadnjem času so strokovnjaki zelo izboljšali, pa tudi na novo obdelali predavanja za učenje pri Dopisni trgovski šoli v Ljubljani, ki se nahaja sedaj v svojih novih prostorih na Kongresnem trgu 16/II (poleg uršulinske cerkve). Tako so odpravili vse morebitne nedostatke dopisnega pouka. Zato se odslej lahko zanesljivo naučijo pri tej šoli potom dopisovanja doma hitro in poceni tuje jezike (nemščino, italijanščino, francoščino itd.), pa tudi gospodarske in trgovske predmete (trgovinstvo, korespondenco, knjigovodstvo, pravo, stenografijo itd.). Pri tej šoli ni nikake omejitve glede spola, starosti in predizobrazbe ter je zato dostopna in priporočljiva vsem. Pri vodstvu šole se lahko dobe ustno ali pisмено vsa potrebna pojasnila brezplačno. 1278

Naše cenj. čitatelje opozarjamo na današnji oglas tovarne čevljev »Peko«!

in pristal nazadnje s precejšnjim treskom na neki strehi, ki jo je tudi nekoliko poškodoval. Ta predmet izpod neba ni bil nič drugega kot oblazinjena, aluminijasta vrata, kakršna imajo letala. Ker pa nikjer ni bilo videti letala, so si ljudje belili glave, kako so mogla prileteti na streho. Šele te dni se je skrivnost pojasnila. Poizvedbe so dognale, da je neko letalo izgubilo ta vrata kakšnih 50 km od Epsona. In vrata so to 50 kilometrsko razdaljo opravila v drsnem poletu.

Razvoj človeškega sluha. Pogostoma so že dvomili o izjavah mater, ki so trdile, da so razločno začutile, kako se je njih še nerojeno dete ob nenadnem, močnem trzaju zdrznilo. Danes vemo po natančnih

je najboljši strelec in nepremagljiv borec. Tudi njegovi treznosti, premišljenosti in poštenosti so peli slavo.

Možje so se mu začeli prilizovati in mu napivati. Erik je mirno jedel in hladno odgovarjal na posmehljive zdravice. Možje so postajali vse bolj nemirni, njihovi obrazi so zloveče temneli.

Erik se ni dal motiti v jedi, dasi je čutil napetost, ki je zavlada pri mizi. Vedel je, da se bo kmalu nekaj zgodilo, kar bo tirjalo od njega hladnokrvnost in odločnost. Skriva je opazoval vsak gib svojih miznih tovarišev.

Ker ni vedel, kaj se bo zgodilo, ni mogel skovati načrta za rešitev. Z desnim kolonom se je prepričal, da je samokres na dobrem mestu. To je trenutno bilo najvažnejše.

Roger je odšel iz sobe, a se je kmalu vrnil. Erik je še vedno obiral kost. Izpraznil je vrč, ki je bil poln vode, vina pa se ni dotaknil.

»Ste abstinent?« je vprašal Roger.

»Ne,« je odvrnil mladenič, »a kadar sem na ježi, ne pijem vina.«

Roger si je pogladil brado.

»Erik Folkman, povejte mi, kako ste mogli misliti, da nimam pravice do te zemlje?«

Mladenič je čutil, da bo kmalu počilo. Sklenil je, da bo previden, dokler ne bodo zunaj. Roger mu je ponudil cigaro, on pa jo je vljudno odklonil in dejal:

»Tako sem prišel na to misel, ker sem večkrat hodil tukaj in sem videl mejnike, ki jih je bil zabil neki Linscott.«

»Linscott?« je zategnjeno pripomnil Roger. »Nekam znano ime, a ne vem, kje sem slišal o njem.«

»Tako vas bom spomnil!« je odvrnil Erik, ki se mu je gnusilo Rogerjevo postopanje. »Nekoč je živela mlada dama, ki se je imenovala Linscott in vam je zapuala neko skrivnost.«

»Da, se že spominjam,« je odgovoril Roger. »Že dolgo je nisem videl... O mejnikih ste govorili. O kakih?«

Za hip je utihnil in se obrnil k možem.

»Fantje, ali ste videli v tej dolini kake mejnike?«

»Ne!« so ti zakričali.

Erik je pripomnil:

»Najbrž jih je kdo medtem odstranil.«

»Čudno,« se je nasmehnil Roger. »Jaz nisem videl niti najmanjšega sledu o kakih mejnikih. Ta zemlja je bila brez gospodarja in jaz sem si jo prilastil.«

»Ali ste jo že tudi dali prepisati nase?«

»Tudi za to bo prišel čas. Nočem ukrasti te zemlje.«

»Verjamem. Zemlje ni mogoče tako lahko ukrasti. Živino laže. Toda ostanimo pri stvari: pred vami je bil tukaj že neki človek, ki je postavil mejnike; ta zemlja je torej njegova.«

»To je moralo biti pred mnogo leti, kajne?« je izpraševal Roger, ko da ne bi vedel, na koga je Erik mislil.

Požari

Prejšnji ponedeljek, dne 19. avgusta, v zgodnjih popoldanskih urah je nenadoma začelo goretí gospodarsko poslopje posestnika Jožefa Breskoč iz Domanjševca v Prekmurju. Ker je bilo poslopje s slamo krito, ga je vsega takoj objel plamen. Le veliki požrtvovalnosti gasilcev se je zahvaliti, da se ogenj ni razširil tudi na sosednja poslopja. Ker je s poslopjem zgorelo tudi vse seno in slama, znaša škoda preko 25.000 din. Poslopje ni bilo zavarovano.

Odpušteni delavec pokradel iz skladišča blaga za 2500 din. Anton Pintar, skladiščnik tovarne na Teznu pri Mariboru, je javil orožnikom, da prihaja nekdo s ponarejenimi ključki v skladišče in odnaša razne predmete. Orožniki so ugotovili, da prihaja nočni tat v skladišče skozi majhno okno, iz katerega je izbil šipo. Sum je padel na odpuščenega delavca Jožefa Nekrepa iz Spodnje Dobreve pri Hočah, pri katerem so našli nekaj ukradenega. Vse skupaj je pokradel Nekrep blaga za 2500 din.

Lov za vlomilec. Orožnikom v Selnici ob Dravi je uspelo zadnje dni, da so prijeli že dolgo iskanega ter zasledovanega tatu in vlomilca 21 letnega Slavka Gutmacherja. Ko je imenovani začutil, da so mu žandarji za petami, je zbežal na Janževovo goro in se je vrge v prepad, da bi se skrnil pred roko pravice. Pri skoku si je zlomil nogo in se je vdal. Orožniki so morali poškodovanega Gutmacherja naložiti na gare in so ga odpeljali.

Nasilen hlapec poškodoval gospodarja. V Sv. Lovrencu na Dravskem polju je služil za hlapca 19 letni Franc Siana pri posestniku Jakobu Raku. Ker je pa gospodar Siani odpovedal službo, je slednji pograbil kol in je Raka tako obdelal po glavi, da je obležal nezavesten in so ga prepeljali s hudimi poškodbami v mariborsko bolnico.

Dva vloma. Nočni vlomilci so obiskali na Vranskem cerkveno hišo pri podružni cerkvi Matere božje za Čreto. Prekopali so zid in skozi luknjo se je potegnil eden od družbe v kuhinjo, iz katere je odnesel razno kuhinjsko posodo, jedilno orodje in druge predmete v skupni vrednosti 2000 din. — Nekaj dni za tem vlomom je vlomil nekdo pri belem dnevu predpoldne v hišo posestnika Bistana v Zahomčih. Iz omare je ukradel uro in 3000 din denarja. Med vlomom so obirali domači hmelj. Zadržega vloma sta osumljena dva krošnjarja, od katerih je eden že aretiran, drugi pa je neznan kam izginil.

10.000 din nagrade za izsleditev vlomilcev. V noči na 30. avgust je bil izvršen na Bledu vlom

Profi trdi stolci in zlati žil, združeni z navalom krvi, utripanjem srca in glavobolom, je naravná »Franz-Josefova« grenka voda že od davnine preizkušeno domače sredstvo. Prava »Franz-Josefova« voda mlo učinkuje in sigurno odvarja, a vrhu tega tudi v zastarelih primerih ne odreče.

Ogl. reg. S. br. 30.474/35.

»Da, pred mnogo leti. Takrat, ko so ljudje še iskali zlato v gorah Kalifornije, ne pa v njeni rodovitni zemlji.«

»Linscotta ste imenovali?« je s hlinjenim zanimanjem vprašal Roger.

»Da, Linscotta. To ime sem našel na mejnikih.«

»Zagotavljam vas, da je že pred desetletji umrl. Drugače bi bil že star ko Matuzalem.«

»To je res. Toda imel je dediče. Pred nedavnim sem čital, da je neka mlada dama, njegova vnukinja, prijavila svojo pravico do posestva. Imenuje se Marija Linscott. Sicer pa jo oba pozna.«

»Morda Linscotti niti ne morejo dokazati, da so oni pravi lastniki? Saj se je že večkrat zgodilo, da so bili mejniki odstranjeni, posestna pisma pa so se izgubila.«

»Da, to se je že zgodilo,« je mirno odgovoril Erik. Roger je hotel speljati pogovor v drugo smer. Pri-maknil je stol k Eriku in dejal:

»Zdi se mi, da se vi dobro razumete na konje. Prej sem rekel, da sem videl vaše konje. Krasne živalice!«

Erik je molčal.

»Jaz potrebujem konje,« je nadaljeval Roger. »Ali prodate svoje?«

»Da.«

»Konji so pri vhodu v dolino.«

»Tudi to veste?« je vzkliknil Erik z navideznim za-čudenjem, dasi je v resnici dobro vedel, da so ti ljudje natančno opazovali njegovo družbo.

v trgovino z zlatino in urami tvrde A. Božič. Vlomilec je izrezal na notranjih vratih kos stekla in zlezel v trgovino. Iz izlozbe in predalov je pokradel najbolj dragocene prstane, zapestnice ter ure. Tvrda A. Božič je razpisala 10.000 din nagrade tistemu, ki izsledi in prijavi vlomilce.

Posvetu

Jugoslovansko zastopstvo na dunajskem velesejmu. Zadnje nedeljo je bil slovesno otvorjen na Dunaju velesejm, na katerem je zastopana Jugoslavija po posebnem paviljonu. Slovesnosti so prisostvovali naš trgovinski minister dr. Andres, minister za telesno vzgojo Dušan Pantič, ban dravske banovine dr. Marko Natlačen in še več drugih uglednih jugoslovanskih osebnosti. Naš dunajski paviljon sta si ogledala nemški minister za gospodarstvo Walter Funk in pokrajinski poglavar Baldur Schirach. Nemška dostojanstvenika sta izrekla posebno zadovoljstvo nad posrečeno razstavo jugoslovanskega gospodarstva. Pokrajinski poglavar je priredil na čast tujim gostom svečano kosilo, na katerega je bil povabljen naš trgovinski minister s spremstvom.

Nemčija in Italija posredovali razmejitve med Romunijo in Madžarsko. V sedanji vojni je glede izgube ozemlja od nevtralnih držav največ trpela Romunija. Sovjetska Rusija ji je odvzela po svetovni vojni prisvojeno Besarabijo in Bukovino. Komaj so se Romuni pobotali z Rusijo, so prišli s svojimi zahtevami Bolgari in Madžari. Romunija je pristala na to, da odstopi Bolgarom južno Dobrudžo. Razmejitve z Bolgarijo bo končana 10. oktobra tega leta. Radi previsokih zahtev Madžarske pa se Romunija in Madžarska nista zamogli sporazumeti. Kot posredovalki sta nastopili Nemčija in Italija. V minulem tednu so se zbrali na Dunaju zunanji ministri: Nemčije, Italije, Romunije in Madžarske. Nemčija in Romunija sta razsodili v tem sporu tako, da

odstopi Romunija Madžarom severno polovico Transilvanije (Sedmograške) in izgubi 50.000 kvadratnih kilometrov ozemlja z 2½ milijona prebivalcev. Vsi romunski državljani, ki prebivajo v pokrajinah, ki jih bo morala odstopiti Romunija v 14 dneh Madžarski, imajo v roku 6 mesecev pravico pridobitve madžarskega državljanstva. Isto velja za Madžare, ki pripadejo Romuniji. Za nove romunske meje jamčita Nemčija in Italija.

Podkarpatski Rusiji se obeta samouprava. Madžarski parlament ima v rokah tiskan načrt samouprave za Podkarpatsko Rusijo, katere se je polastila Madžarska po zasedbi Češkoslovaške od strani Nemcev. Samoupravni predlog vsebuje 4 poglavja. Prvo poglavje določa, da se mesto Užhorod zopet priključi Podkarpatski vojvodini in postane njeno upravno središče. Z določili istega poglavja se določa popolna enakopravnost ukrajinskega in madžarskega jezika v Podkarpatski vojvodini. Ukrajinsčina bo poleg madžarsčine učni jezik v vseh šolah. Uradniki in učitelji morejo postati samo osebe, ki znajo tako ukrajinsčino kakor madžarsčino. — Oni, ki so že v kaki službi, a ne znajo enega ali drugega jezika, se morajo najkasneje v teku dveh let naučiti še onega omenjenih jezikov, ki ga še ne obvladajo. Delokrog avtonomne podkarpatske uprave obsega gospodarstvo, socialno in politično ter finančno krajevno upravo. Na čelu pokrajine stoji vojvoda z vojvodskim zborom, katerega sestavljajo vojvoda, škofi, okrajni načelniki in župan Užhoroda. Deset nadaljnjih članov zbora imenuje z dekretom kraljevski namestnik (regent). Ostali člani, katerih število bo še naknadno določeno, bodo izvoljeni. Vojvoda voli zbor za dobo 5 let. Zbor odobrava avtodobni proračun in ukrepe notranje uprave. Vojvoda postane z izvolitvijo član zgornje zbornice v Budimpešti, kakor tudi madžarskega parlamenta. Za časa trajanja njegove poslovne dobe je vojvoda predstavnik kraljevega namestništva in najvišji zastopnik oblasti v vojvodini. Sodstvo bo v rokah Ukrajincev.

Najbolj učinkovito nemško orožje

Med svetovno vojno letalcev strmoglavcev, ki igrajo v sedanji vojni zelo važno vlogo, sploh niso poznali. Strmoglavska letala ali štuki spadajo k bojnim aeroplanom, kateri tvorijo važno napadalno sredstvo in prenašajo boje daleč v notranjost sovražnih pokrajin. Letalci strmoglavci se razlikujejo od ostalih bojnih letalcev po načinu napadanja.

Kako napadajo strmoglavci?

Večmotorni težki bombniki spuščajo bombe med vodoravnim poletom. Strmoglavci pa se spusti z letalom nepričakovano iz velike višine proti cilju v kotu 70 stopinj, spusti bombo kakih 200—300 metrov nad predmetom, katerega je napadel. Takoj po izpustitvi ene ali več bomb se strmoglavci letalo zopet dvig-

»Moji covboji so mi sporočili. Vaši možje so sijajni dečki!«

»Res! S samokresi se kar igrajo.«

»Da! Ali prodate konje meni?«

»Ne, ker sem že sklenil kupčijo z nekim konjerejem.«

»Ali je daleč od tu?«

»Daleč, v Hillu. Že večkrat sva imela podobne kupčije.«

»Še dva dni bo treba jezdit. Če vas napadejo živinski tatovi, boste ob konje!«

Erik se je glasno zasmel.

»Roger Asplet, to je dobra šala! Mene in moje ljudi bodo napadli živinski tatovi? To bi bil prvi primer, da bi si lovipi upali dotakniti se mojih konj! Ne, Roger, to se ne bo zgodilo. Bodite brez skrbi!«

»Koliko dobite običajno za konja?«

»To je kupčijska tajnost,« se je nasmehnil Erik. »Vi niste kupec.«

»Peč kupec sem. Za vsakega konja vam dam petkrat toliko, kakor vaš konjerejec. Vse takoj izplačam in potem — bova prijatelja.«

Erik je molčal in prodirno zrl v oči zvičajnega Rogerja. Dobro je vedel, kak cilj ima Roger s svojo velikodušno ponudbo: podkupovanje. Roger ga je hotel podkupiti, da bi molčal o tem, kar je vedel o Rajskelem dolu. Na mladeničevih ustnicah je zaigral zaničljiv smehljaj.

raziskavah z živalmi in tudi ljudmi, da dobí zaplodek že zgodaj sposobnost sluha. Gotovo je, da more obdoči zemljan vsaj dva, tri mesece pred svojim rojstvom vztrepetati pod vtisom topovskega strela in dobiti celo neko vrsto živčnega pretresa.

Japonci na Kitajskem. Med japonsko-kitajsko vojno je japonsko prebivalstvo v severnih pokrajinah Kitajske močno naraslo. Pred tremi leti je živel tod 42.000 Japoncev, sedaj jih je že 302.000. Med sedanjo vojno se je priselilo tuda v severno Kitajsko 260.000 Japoncev.

Nemčija ima 90 milijonov prebivalcev in 681 tisoč kvadratnih kilometrov. V tem ni všteta protektorat Češke in Moravske.